

ÖSSZEFOGÁS A GYŰLÖLET ELLEN CHAD

ÖSSZEFOGÁS
AGYŰLÖLET ELLEN

Kézikönyv a roma, zsidó, LMBTQ+ és bevándorló
csoportok elleni online gyűlöletbeszéd
megfékezéséhez

T a r t a l o m

Bevezetés	3
A probléma feltérképezése és együttműködések kialakítása.....	5
A gyűlöletbeszéd munkadefiníciója	7
Gyakorlatok.....	8
Alternatív narratívák kialakítása civil szervezetekkel.....	9
Műhelymunka jövőbeli médiamunkásokkal, újságírókkal	17
Műhely döntéshozókkal	20
Jógyakorlatok és eszközök gyűjteménye.....	23

Bevezetés

Ez a kézikönyv az “Összefogás a gyűlölet ellen: fellépés a roma, LMBTQ, zsidó és bevándorló közösségeket érő online gyűlöletbeszéd és bántó megnyilvánulások ellen” című átfogó, kétéves kezdeményezés eredménye. A projekt során négy szervezet működött együtt olyan stratégiák és eszközök kidolgozásában, amelyek célja a sérülékeny közösségeket érintő gyűlöletbeszéd azonosítása és hatékony leküzdése.

A gyűjtemény az online gyűlöletbeszéd kezelésére szolgáló módszerek széles skáláját kínálja, beleértve a beavatkozás lehetséges gyakorlati lépéseit is. Ezek a gyakorlatok végrehajthatók egymást követően, vagy külön-külön a kontextus, vagy a konkrét megoldandó problémák mentén.

Az eszköztár a probléma meghatározásával és feltérképezésével kezdődik, majd módszereket kínál a különböző érdekelt felek, különösen a civil szervezetek, médiaszakemberek és döntéshozók bevonására.

A projekt a Budapest Pride, a Haver Alapítvány, az RGDS és a Political Capital együttműködésében valósult meg. Míg a gyűlöletbeszéd eltérő módon érinti a különböző sérülékeny csoportokat, a kollektív fellépés elengedhetetlen a hatékony fellépéshez. A CHAD projekt jó példa arra, hogy az LMBTQ, zsidó és roma közösségek és egy politikai elemző szervezet hogyan tud együttműködni a gyűlöletbeszéd elleni küzdelem közös célkitűzése érdekében, mintaként szolgálva a jövőbeli partnerségek számára.

**BUDAPEST
PRIDE**

POLITICAL CAPITAL
POLICY RESEARCH & CONSULTING INSTITUTE

Phiren Amenca
ROMA-GADJE DIALOGUE THROUGH SERVICE

Az Európai Unió társfinanszírozásával. A kifejtett nézetek és vélemények kizárólag a szerző(k) nézetei és véleményei, és nem feltétlenül tükrözik az Európai Unió nézeteit és véleményét. Ezekért sem az Európai Unió, sem a támogatást nyújtó hatóság nem tehető felelőssé.

**Az Európai Unió
társfinanszírozásával**

A probléma feltérképezése és együttműködések kialakítása

A gyűlöletbeszéd hatékony kezelése érdekében elengedhetetlen gyökereinek, megnyilvánulásainak és a kiszolgáltatott közösségekre, valamint a többségi társadalomra gyakorolt hatásának átfogó vizsgálata. A kiterjedt tudományos és szakpolitikai irodalom nemzeti és nemzetközi szinten egyaránt betekintést nyújt a gyűlöletbeszéd meghatározó jellemzőibe, terjedésének mintáiba, célkitűzéseibe, uralkodó és kialakuló trendjeibe, valamint elkövetőinek pszichológiai hátterébe. Ebben a projektben az alapos dokumentum-elemzési szakaszt egy olyan megfigyelő eszköz kifejlesztése követte, amely a roma, LGBTIQ, zsidó és migráns közösségek felé irányuló online gyűlöletbeszéd és bántó beszéd eseteinek monitorozására szolgál. Az alkalmazott módszertanba és az elért eredményekbe részletes betekintést adunk [kutatási kiadványunkban](#).

Noha a résztvevő szervezetek és közösségek tagjai tudatában vannak annak, hogy az online gyűlöletbeszéd és a bántó retorika minden közösségre káros hatással van, és az együttműködések jelentősebb eredmények elérésével kecsegtetnek, be kell látni, hogy az, hogy valaki egy, vagy több kisebbségi csoporthoz tartozik, nem szükségszerűen jelenti azt, hogy a más közösségeket sújtó sztereotípiákat, előítéleteket és az őket érő diszkrimináció formáit átfogóan érti is. Ezért a gyűlöletbeszéd kihívásainak és közösségeinkre gyakorolt hatásainak közös megértése érdekében a projekt korai szakaszában egy „keresztértékenyítő” eseményt, csapatépítő elvonulást szerveztünk, amelyen a projekt munkatársai és érintett fiatalok találkoztak.

A csoportok közötti ismerkedés és csapatépítés, valamint elegendő idő biztosítása egymás tapasztalatainak, küzdelmeinek és céljainak megismerésére elősegíti a projekt határain túlmutató szolidaritást, lehetővé téve a tartós együttműködést és kölcsönös támogatást. A kisebbségi közösségek képviselői által vezetett nem formális oktatási műhelyek olyan témákkal foglalkoznak, mint az identitás, a veszélyeztetett csoportok helyzete, az őket érő előítéletek dinamikája és a bántó megnyilvánulások hatásai. Ezek a foglalkozások empátiát fejlesztenek, megkönnyítik a közös tapasztalatok hasonlóságainak felismerését. Ezek az alkalmak lehetőséget biztosítanak annak megértésére, hogy a hatalom és a hátrányos megkülönböztetés rendszerei hogyan hatnak eltérően a közösségeinkre.

A gyűlöletbeszéd munkadefiníciója

Bár nincs globális konszenzus a gyűlöletbeszéd pontos meghatározását illetően, az Európa Tanács CM/Rec(2022)16 számú, a gyűlöletbeszéd elleni küzdelemről szóló ajánlása széles körben elfogadott értelmezést kínál. Ez, a gyakran az egyik legátfogóbbnak tartott definíció keretet ad a gyűlöletbeszéd értelmezésének nemzetközi szinten.

gyűlöletbeszédnek tekinthető minden olyan megnyilvánulás, amely egy személy vagy személyek csoportja elleni erőszakra, gyűlöletre vagy megkülönböztetésre buzdít, azt elősegíti, terjeszti vagy igazolja, vagy becsmérli őket valós vagy vélt személyes tulajdonságaik vagy helyzetük miatt, mint például "faj", bőrszín, nyelv, vallás, nemzetiség, nemzeti vagy etnikai származás, kor, fogyatékoság, nem, nemi identitás és szexuális irányultság.

Ebben a projektben a „bántó beszéd” kifejezést is alkalmaztuk olyan kifejezésekre és megnyilatkozásokra, amelyek nem tartoznak a gyűlöletbeszéd nemzeti vagy nemzetközi szervezetek által felvázolt szűk jogi definíciójába, mégis bántóak és káros hatásokkal járnak.

Gyakorlatok

A következő rész a három fő célcsoport, a civil szektor, az újságírók és a döntéshozók számára szervezett műhelyfoglalkozások leírását tartalmazza. Meggyőződésünk, hogy ezek az alkalmak kulcsszerepet játszottak az érdekelt felek közötti elköteleződés előmozdításában, felvértezve őket elméleti meglátásokkal és gyakorlati stratégiákkal egyaránt, melyeket a gyűlöletbeszéd leküzdésére saját munkájuk során alkalmazhatnak. Ezek a tevékenységek nem igényelnek speciális eszközöket vagy erőforrásokat, azonban komoly előkészítést igen. Reméljük, hogy a következő gyakorlatok értékes, hasznos mintaként fognak szolgálni más szervezetek számára, melyek segítségével hasonló kezdeményezéseket valósíthatnak meg a saját kontextusukban.

Alternatív narratívák kialakítása civil

szervezetekkel

Összefoglalás

A területen dolgozó érintett civil szervezetek bevonása és olyan platform biztosítása a számukra, amely lehetőséget ad a gyűlöletbeszéd elleni küzdelmük tapasztalatainak megosztására és közös válaszok megfogalmazására, elengedhetetlen. A műhelymunkákon keresztül a civil szervezetek megbeszélhetik egymással az élményeiket és más szervezetek hatékony megoldásaival ismerkedhetnek meg annak érdekében, hogy saját munkájukban, saját felületeiken is célravezetően léphessenek fel a gyűlöletbeszéd ellen.

Olyan nonprofit szervezeteket érdemes bevonni a közös munkába, amelyek hasonló területen tevékenykednek. A CHAD projektben például a zsidó, LMBTQ, bevándorló és roma közösségek elleni gyűlöletbeszédre és bántó beszédre fókuszáltunk, ezért azokat a szervezeteket vontuk be, amelyek ezekkel a közösségekkel dolgoznak és/vagy őket képviselik. Ez a műhely a tapasztalatok és jógyakorlatok megosztásán túl a hatékony ellennarratívák kialakítására fókuszált.

A rendezvény hazai vagy nemzetközi szinten is megrendezhető.

Előkészítés

- A résztvevők gondos kiválasztása
- A workshop szervezése alkalmas helyszínen, kisebb helyiségekkel
- A gyűlöletbeszéd elleni küzdelemhez kapcsolódó szakirodalom összegyűjtése és előkészítése
- Az egynapos műhely tartalmának megtervezése
- Legfrissebb szakirodalom összegyűjtése a gyűlöletbeszéd alternatív narratívák segítségével való leküzdésével kapcsolatban (lásd az eszköztárban)

1. A probléma feltérképezése szakértőkkel

Összegzés

A gyűlöletbeszéd mindenhol jelen van, és nyilvánvaló, hogy valamilyen módon meg kell küzdenünk vele. Ahhoz azonban, hogy hatékonyak legyünk, először fel kell térképeznünk a konkrét problémát a helyi kontextusban. Ezért fontos, hogy a feltérképezési fázist azon szervezetek képviselőivel, szakértőkkel végezzük, akik a területen jártasak.

Idő: 90 perc

Létszám: 10-20

Célok:

- A gyűlöletbeszéd kiváltó okainak feltárása az adott kontextusban
- A gyűlöletbeszéd megjelenési helyeinek, elemeinek, céljainak feltérképezése
- Annak meghatározása, hogy pontosan milyen problémára szeretnénk reflektálni

Eszközök:

Internet csatlakozás, laptop, projektor, vetítövászón, hangszórók, flipchart tábla, flipchart papír, színes filctollak, színesceruzák, post-it papírok (3-5 féle színben), ragasztószalag, fénymásolási és nyomtatási lehetőség.

Előkészítés:

Rendezzük be a termet három asztallal, mindegyiken 1-1 flipchart papírral, és az asztalok körül annyi székkal, hogy a csoportok leülhessenek és hozzáférhessenek a papírhoz. Minden papír más kérdést tartalmaz:

- Melyek a gyűlöletbeszéd mögött meghúzódó okok abban a kontextusban, amellyel foglalkozni szeretnénk (pl. országos, helyi, online)?
- Melyek a gyűlöletbeszéd különböző formái, tartalmi elemei és jellemzői, melyek a kulcsszereplők, platformok, célcsoportok?
- Mi az a jogi, politikai és társadalmi környezet, amely lehetővé teszi a gyűlöletbeszéd terjedését?

Feladat:

Alakítsunk 4-5 fős munkacsoportokat, majd adjunk 20 percet a kérdések megvitatására, megválaszolására, és a papírra való lejegyzésére. Ezután kérjük meg a csoportokat, hogy forgó rendszerben menjenek a következő asztalhoz, és tegyék hozzá a meglátásaikat a második, majd a harmadik kérdéshez is. Az utolsó körben, amikor minden csoport visszatér az eredeti témájához, adjunk nekik egy kis időt, hogy áttekinthessék, mit tett a többi csoport a kérdésükhöz, majd kérjük meg mindegyik csoportot, hogy foglalják össze az eredményeket a többieknek.

2. Proaktív és reaktív válaszok a gyűlöletbeszédre – bevezetés

Összefoglalás

A civil szervezetek gyakran úgy érzik, hogy nem tudnak megfelelően reagálni a gyűlöletbeszédre, és nincsenek hatékony eszközeik. Azáltal, hogy olyan módszereket adunk a kezükbe, amelyekkel nem csak reagálni tudnak a bántó megnyilvánulásokara, hanem kezdeményezni is, lehetővé tesszük számukra, hogy a narratíva irányítói legyenek.

Célok:

- a civil szervezetek felruházása minden olyan eszközzel, amellyel hatékonyan reagálhatnak a csoportjaikat érő gyűlöletbeszédre
- segíteni őket abban, hogy átgondoljanak és megtervezzenek néhány alternatív vagy ellen-narratívát

I. fázis: Reaktív eszközök

Idő: 90 perc

Csoportlétszám: 10-20 fő

Célok:

- A rendelkezésre álló gyakorlatok és eszközök megosztása
- Az online gyűlöletbeszéd leküzdése érdekében megtehető különböző reakciók feltérképezése, mint például a hatóságok értesítése, jogorvoslat, az online gyűlöletbeszéd-tartalom eltávolítása/elrejtése, bejelentés a közösségi média platformon stb.

Előkészítés:

Készítsünk maximum 30 perces prezentációt a gyűlöletbeszéd elleni online reaktív eszközökről.

Feladat:

A prezentáció bemutatása után adjunk teret annak, hogy a résztvevő szervezetek beszámoljanak arról, ők milyen módszerekkel élnek ezek közül, és hogyan koordinálják őket. Ez, a jelenlévő civil szervezetek képviselőinek profiljától és meglátásaitól függően akár egy órát is igénybe vehet.

2. fázis: Proaktív eszközök: ellen- és alternatív narratívák

Idő: legalább 180 perc

Csoport mérete: 10-20

Leírás:

Kezdjük az ellen- és alternatív narratíva fogalmainak bemutatásával és adjunk teret kérdéseknek is!

Alapvető információk, amelyet a bemutatásnak mindenképpen tartalmaznia kell:

- **Ellennarratíva:** Közvetlenül reagál egy elnyomó narratívára, hogy aláássa a tekintélyt és a mítoszokat, amelyekre az elnyomás támaszkodik. A szélsőséges nézetek vagy csoportok szimpatizánsait célozza meg. Kisebb léptékben és rövid időn belül működik.
- **Alternatív narratíva:** Alternatív magyarázat/történet, amely más perspektívát mutat be, miközben hű marad az emberi jogok, a demokratikus értékek és az inkluzivitás alapelveihez, és egy tágabb társadalmi látásmódot vizionál. **Összefüggő narratíva,** amelyben a szereplők és az események logikusan kapcsolódnak egymáshoz. Hosszabb időtávban és a szélesebb társadalmat célozza meg.

Ezután a workshop résztvevőinek tervet kell készíteniük egy ellen- vagy alternatív narratívára, amelyet kifejezetten a gyűlöletbeszéd kezelésére terveztek, amellyel a veszélyeztetett csoport szembesül. Ahhoz, hogy ezt a feladatot hatékonyan el tudják látni, 2-5 fős csoportokra kell osztani őket szervezetük fókuszja alapján.

A lépések a következők:

- Annak a narratívának a megértése, amellyel szemben az ellen- vagy alternatív narratívát kívánjuk megfogalmazni: Kik a szereplők? Mi a tartalom? Milyen érzelmeket vált ki, milyen nyelvezetet használ?
- Az ellen- vagy alternatív narratíva tervezése: milyen céllal, hogyan, milyen eszközökkel, mikor, melyik célcsoport számára építjük a narratívát.
- 3 fontos tényező megbeszélése: érzelmi kötődés az adott csoporthoz, térbeli és időbeli relevancia.
- A megvalósítási szakasz tervezése: Melyek a megvalósítás különböző fázisai? Melyek a nagyobb mérföldkövek?
- Ellenőrzés és értékelés tervezése: a siker indikátorainak meghatározása

Forrás: We Can. Európa Tanács:

<https://www.coe.int/en/web/no-hate-campaign/we-can-alternatives1>

Műhelymunka leendő médiamunkásokkal, újságírókkal

Összefoglalás:

Mivel a médiszakemberek döntő szerepet játszanak a közvélemény alakításában, létfontosságú, hogy felismerjük őket a narratívák potenciális terjesztőiként. Következésképpen a képzésük elengedhetetlen a pontos információszórás biztosításához. Projektünk során azt tapasztaltuk, hogy az újságírók gyakran nem rendelkeznek megfelelő tudással a kisebbségekkel és a gyűlöletbeszéddel kapcsolatban, és az érintett civil szervezetekkel való kapcsolatuk sem rendszeres. Ebben az áttekintésben bemutatjuk azt a műhelyt, amelyet pályakezdő médiszakemberek és újságírók számára fejlesztettünk ki. A workshop célja, hogy felvértezze őket a szükséges ismeretekkel ahhoz, hogy hatékonyan tudjanak kommunikálni a kisebbségi csoportokról, és elkötelezetten hozzájáruljanak a gyűlöletbeszéd terjedése elleni küzdelemhez.

A workshop lehetséges résztvevői:

A kívánt célcsoport elérése érdekében javasolt felvenni a kapcsolatot az egyetemekkel vagy más oktatási intézményekkel, ahol a jövő médiszakemberei képzésben vesznek részt. Az oktatók bevonása kulcsfontosságú, hiszen:

- széles eléréssel rendelkeznek
- a műhely kötelező elemként beépíthető a tananyagba
- hallgatók tudásszintjéről az egyetemi oktatók rendelkeznek a legpontosabb információkkal, velük együtt az ő igényeikre szabható a workshop.

Idő: Legalább 180 perc

Célok:

- Gyakorlati ismeretekkel és tippekkel szolgálni a jövő médiamunkásai számára arról, hogyan mutssák be a kiszolgáltató csoportokat a tudósításaikban.
- A leendő médiamunkások összekapcsolása azokkal a civil szervezetekkel, akiket érdemes megkeresniük az egyes kisebbségekkel kapcsolatos tartalomgyártás során.

Feladat:

A workshop két részből áll. Az első részben a résztvevők különféle hírügynökségek által, sérülékeny csoportokról készített videotartalmakat elemeznek. A kiválasztott anyagok legyenek jószándékúak az ábrázolt csoportokkal szemben, a kivitelezés azonban lehet nem megfelelő, sztereotip, vagy problematikus üzeneteket közvetítő. Ezeket a videókat az egyes csoportokkal dolgozó civil szervezeteknek (azok, akik részt vettek az előző workshopon) érdemes előre kiválasztaniuk. Ideális esetben a videók nem haladják meg a 6-8 percet, és 4-6, különböző csoportokat ábrázoló videót kínáljunk fel elemzésre.

1. Osszuk a résztvevőket 5-10 fős csoportokra (a létszámtól függően)
2. Minden csoport kap egy videót, amelyet meg kell néznie. Kérjük meg őket, hogy azonosítsák a tartalommal kapcsolatos problémákat, és javasoljanak változtatásokat a hibák elkerülése érdekében az alábbi kérdések mentén. Erre 20 percet kapnak (plusz a videó megtekintése).

Mik a problémák a videóban bemutatott ábrázolással, és változtatnál-e

- a megszólalók összetételén?
- a környezet bemutatásán?
- a fő üzenet közlésének módján?

Mi volt a szerző szándéka és mennyire jött át?

Mennyire támogatja vagy mond ellent a látvány a szándékolt üzenetnek?

Hogyan értékelhetjük ezt az ábrázolást etikai szempontból?

3. Minden csoportot megkérünk, hogy válasszon ki egy személyt, aki bemutatja megállapításait az 5-5 percben.

A műhelymunka második szakasza egy kerekasztal-beszélgetés, amelyre a különböző sérülékeny csoportok média-reprezentációján dolgozó szakértőket hívunk meg (legalább három helyi szakértőt, akik különböző kiszolgáltatott csoportokkal dolgoznak, és gyakorló újságírókat, akik jártasak a különböző kisebbségeket érintő tartalomkészítésben).

1. Az összes videót vetítsük le egymás után az egész csoport számára.
2. Meghívott szakértők és gyakorló újságírók osztják meg tapasztalataikat a témával kapcsolatban, illetve kommentálják a videókat.
3. A hallgatók lehetőséget kapnak arra, hogy megosszák kiscsoportjuk eredményeit, ezeket megbeszéljék a szakérőkkel és kérdéseket tegyenek fel nekik.

A műhelymunka végén megkapják a szakterület szempontjából releváns szervezetek elérhetőségeit (korábban, az ellen- és alternatív narratívák műhelymunka résztvevői által javasolt civil szervezetek).

Műhely döntéshozókkal

Összefoglalás:

Mindannyiunk közös tapasztalata, hogy a kisebbségeket övező diskurzus a politikában az egyik legviharosabb színtér. Ez a választási- és kampányidőszakok közeledtével még hangsúlyosabbá válik. A műhelymunka célja, hogy összekösse a döntéshozókat, és felvértezze őket a gyűlöletbeszéd hatékony kezeléséhez szükséges készségekkel és ismeretekkel.

A műhely során a résztvevők interaktív foglalkozásokon vesznek részt, amelyek célja a gyűlöletbeszéd összetettségének, az egyénekre és közösségekre gyakorolt hatásának feltárása, valamint hatékony stratégiák megismerése. Esettanulmányok és szakértők által vezetett beszélgetések révén a résztvevők betekintést nyerhetnek a gyűlöletbeszéd azonosításába és az ellene való küzdelem eszköztárába különböző kontextusokban.

A foglalkozás továbbá platformot biztosít a döntéshozók számára bevált gyakorlataik és új ötletek megosztására, és együttműködési tervek kidolgozására a tolerancia, az inkluzivitás és a sokféleség tiszteletben tartása érdekében.

Lehetséges résztvevők:

- önkormányzati döntéshozók, akik konkrét tapasztalatokkal rendelkeznek a területen, és akiknek feladata a helyi közösségek és intézmények megszólítása
- szakemberek a döntéshozás bármely szintjéről, akik kikizsálgáltatott csoportokkal, szociális kérdésekkel, kisebbségi ügyekkel és különböző közösségekkel foglalkoznak

Célok:

- lehetőséget adni a döntéshozóknak, hogy megosszák egymással a gyűlöletbeszéd elleni munkájukkal kapcsolatos bevált gyakorlataikat
- gyakorlati eszközök és stratégiák biztosítása számukra egy befogadóbb és tiszteleteljesebb politikai diskurzus kialakításához
- összekapcsolni a döntéshozókat a civil szervezetekkel, közös gyűlöletbeszéd elleni kezdeményezések kidolgozása érdekében; és a civilek ajánlásainak megosztása, megvitatása a döntéshozókkal

Gyakorlat:

A műhelymunka első szekciója a gyűlöletbeszédre fókuszál, beleértve annak definícióit és jogi kontextusát, valamint a kezelésében rejlő kihívásokat. A 15 perces előadást követően a résztvevőknek lehetőségük nyílik megosztani tapasztalataikat, moderált beszélgetések során.

Időkeret: 90 perc

A második rész az ellen- és alternatív narratívákról szól. A főbb definíciók bemutatását (hasonlóan a civil szervezeteknek szóló workshophoz) követi a nemzetközi legjobb gyakorlatok bemutatása (lásd a következő oldalakon) és a gyakorlati alkalmazásukkal kapcsolatos megbeszélések.

Időkeret: 90 perc

A harmadik szekcióban a résztvevők a civil szervezetek által megfogalmazott javaslatokat vitatják meg. A javaslatokat előzetesen össze kell gyűjteni (például informális megbeszélések vagy felmérés útján). Ez a szakasz az ajánlások összefoglalásával kezdődik, majd az együttműködés előmozdításáról és a gyűlöletbeszéd hatékony leküzdésére alkalmas stratégiák kidolgozásáról szóló megbeszéléssel folytatódik.

Időkeret: 90 perc

Jó gyakorlatok és eszközök gyűjteménye

Civil szervezetek, ifjúságsegítők és nem formális oktatási szakemberek számára

- [DO YOU STEP IN? – Kézikönyv a gyűlöletbeszéd és a cigányellenesség elleni küzdelemhez online és offline.](#)
- [Böngésző – Emberi jogi neveléssel az online gyűlöletbeszéd ellen.](#)
- [We CAN!/ Alternatives– Taking Action against Hate Speech through Counter and Alternative Narratives](#)

Videók

- No Hate Ninja Project – Történet a macskákról, az unikornisokról és a gyűlöletbeszédéről: <https://www.youtube.com/watch?v=kp7ww3KvccE>
- Az Attraction Juniors ERŐS zaklatásellenes történetet mutat be árnyéktáncal: <https://www.youtube.com/watch?v=IsYs3ZwbcQs>
- A No Hate Speech Movement hivatalos kampányvideója: <https://www.youtube.com/watch?v=35rAykWwYPrq>

Újságíróknak és médiaszakembereknek

- A BBC sokszínűségi és befogadási terve 2021–2023: <https://www.bbc.com/diversity/documents/bbc-diversity-and-inclusion-plan20-23.pdf>

Döntéshozóknak

- [Human Rights Cities Network: Human Rights Cities Network](#)
Támogató eszköz polgármesterek, helyi önkormányzatok és alulról építkező szervezetek számára
- [Interkulturális városok program](#)
Az interkulturális város lépésről lépésre: Gyakorlati útmutató a kultúrák közötti befogadás városi modelljének alkalmazásához
Anti-rumours eszközök
- [Eszköztár a gyűlöletbeszéd elleni küzdelemhez a választási folyamatok során](#)
- [Erős városok hálózata](#)

ÖSSZEFOGÁS
AGYÜLŐLET ELLEN